

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIO MOKYMO
Į S T A T Y M A S**

1997 m. spalio 14 d. Nr. VIII-450
Vilnius

**I DALIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir reguliavimo sritis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos profesinio mokymo sistemos sandarą bei valdymą, grindžiamą valstybės valdymo institucijų ir socialinių partnerių bendradarbiavimu, taip pat reglamentuoja profesinio mokymo organizavimą.

2. Įstatymas reguliuoja profesinį mokymą, kuris įgyvendinamas Studijų ir mokymo programų registre apibrėžtomis sąlygomis ir nesuteikia aukštesniojo arba aukštojo išsilavinimo.

3. Pagrindinį ir bendrąjį vidurinį išsilavinimą, įgyjamą profesinio mokymo įstaigose, reglamentuoja Švietimo įstatymas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Profesinis mokymas** – mokymas, kurio tikslas – suteikti asmenims profesiją arba juos perkvalifikuoti. Profesinį mokymą sudaro:

1) pagrindinis profesinis mokymas – sudėtinė švietimo sistemos dalis, sudaranti sąlygas neturintiems profesinio išsilavinimo asmenims įgyti profesiją Studijų ir mokymo programų registre apibrėžtomis sąlygomis;

2) darbo rinkos profesinis mokymas – mokymas, suteikiantis galimybę Valstybiniame mokymo programų registre apibrėžtomis sąlygomis įgyti profesines kvalifikacijas, būtinas prisitaikyti prie darbo rinkos poreikių.

2. **Studijų ir mokymo programų registras** – mokymo programų (modulių) bei kvalifikacinių reikalavimų aprašų sąvadas.

3. **Profesinio mokymo įstaiga** – įstaiga, kurios pagrindinė veiklos sritis – profesinis mokymas.

4. **Įmonė** – įmonė, įstaiga, organizacija, įgyvendinanti profesinį mokymą realiomis savo veiklos sąlygomis; šis mokymas nėra pagrindinė jos veiklos sritis.

5. **Mokinys** – asmuo, besimokantis profesinio mokymo įstaigoje arba (ir) įmonėje.

6. **Profesijos mokytojas** – asmuo, atliekantis teorinį arba (ir) praktinį profesinį mokymą.

7. **Praktinis mokymas** – profesinių įgūdžių ugdymas profesinio mokymo įstaigose ir (arba) įmonėse.

8. **Modulis** – dėstomo dalyko mokymo programos dalis, kuri mokiniui suteikia tam tikro lygio ir masto žinių.

9. **Socialiniai partneriai** – darbdavių ir darbuotojų interesams atstovaujanti organizacijos, kartu su valstybės valdymo institucijomis atliekančios šio įstatymo nustatytas funkcijas.

10. **Kompetentinga įstaiga** – Prekybos, pramonės ir amatų bei Žemės ūkio rūmai ar kita Vyriausybės įgaliota institucija, atliekanti šio įstatymo nustatytas profesinio mokymo reguliavimo funkcijas.

11. **Kvalifikaciniai reikalavimai** – kompetentingos įstaigos nustatyti profesijos reikalavimai, realizuojami profesinio mokymo procese.

12. **Valstybės pripažinti kvalifikacijos pažymėjimai** – dokumentai, patvirtinantys tam tikros profesinio mokymo programos baigimą pagal Studijų ir mokymo programų registro reikalavimus.

3 straipsnis. Profesinio mokymo sistemos uždaviniai

Pagrindiniai profesinio mokymo sistemos uždaviniai:

- 1) suteikti profesinį bei bendrąjį kultūrinį išsilavinimą, atitinkantį šiuolaikinį mokslo, technikos ir kultūros lygį bei pasirinktai profesinės veiklos sričiai keliamus reikalavimus;
- 2) sudaryti sąlygas profesinei kvalifikacijai tobulinti bei persikvalifikuoti, kad asmuo galėtų tenkinti kintančius darbo rinkos poreikius;
- 3) ugdyti nusiteikimą nuolatos tobulinti profesinę kvalifikaciją, laiduoti profesinio mokymo tęstinumą;
- 4) ugdyti asmenybės savybes, reikalingas žmogaus būsimai profesinei veiklai ir savarankiškam gyvenimui rinkos ir demokratijos principais grindžiamoje visuomenėje.

4 straipsnis. Profesinio mokymo sistema

1. Lietuvos profesinio mokymo sistemos funkcijas, nustatytas šio įstatymo, atlieka profesinio mokymo įstaigos, įmonės, valstybės valdymo institucijos, socialiniai partneriai.
2. Profesinis mokymas įgyvendinamas valstybinėse, savivaldybių bei nevalstybinėse profesinio mokymo įstaigose ir įmonėse.
3. Lietuvoje veikia šių tipų profesinio mokymo įstaigos:
 - 1) profesinės mokyklos, atliekančios teorinį ir praktinį profesinį mokymą bei bendrąjį lavinimą;
 - 2) teorinį ir praktinį profesinį mokymą organizuojantys profesinio mokymo centrai ir kursai;
 - 3) specializuotos profesinio mokymo įstaigos specialių poreikių asmenims (su negalia, nuteistiesiems ir kt.). Šie asmenys gali mokytis ir šios dalies 1 ir 2 punktuose išvardytose profesinio mokymo įstaigose.

5 straipsnis. Studijų ir mokymo programų registras

1. Valstybės pripažintas pagrindinis ir darbo rinkos profesinis mokymas atliekamas vadovaujantis Studijų ir mokymo programų registru. Šis registras rengiamas ir tvarkomas Vyriausybės nustatyta tvarka.
2. Studijų ir mokymo programų registras saugomas Švietimo ir mokslo ministerijoje.

II DALIS PROFESINIO MOKYMO SISTEMOS VALDYMAS

6 straipsnis. Bendrosios valdymo nuostatos

1. Profesinio mokymo sistemos valdymas įgyvendinamas valstybės, apskrities ir vietos savivaldos mastu.
2. Profesinio mokymo valdymą valstybės mastu vykdo:
 - 1) pagrindinio profesinio mokymo klausimais – Švietimo ir mokslo ministerija;
 - 2) darbo rinkos profesinio mokymo klausimais – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;
 - 3) kitos ministerijos, departamentai, apskričių viršinininkai ir savivaldybės, suderinusios su viena iš šios dalies 1 ir 2 punktuose išvardytų ministerijų;
 - 4) Lietuvos profesinio mokymo taryba, kaip patariamoji institucija.
3. Ministerijos ir departamentai gali įstatymų nustatyta tvarka perduoti apskrities bei vietos savivaldos institucijoms vykdyti atitinkamas profesinio mokymo valdymo funkcijas arba (ir) kurti savo padalinius minėtoms funkcijoms atlikti.

7 straipsnis. Lietuvos profesinio mokymo taryba

1. Lietuvos profesinio mokymo taryba (toliau – Taryba) yra patariamoji institucija sprendžiant strateginius profesinio mokymo klausimus.
2. Taryba lygiomis dalimis sudaroma iš valstybinio valdymo institucijų, darbdavių bei darbuotojų interesams atstovaujančių organizacijų narių.
3. Tarybos nuostatus ir jos sudėtį tvirtina Vyriausybė.

8 straipsnis. Švietimo ir mokslo ministerijos kompetencija profesinio mokymo srityje

Švietimo ir mokslo ministerija:

- 1) steigia, reorganizuoja ir likviduoja pavaldžias valstybines profesinio mokymo įstaigas Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 2) aprobuoja nepavaldžių valstybinių, savivaldybių ir nevalstybinių profesinio mokymo įstaigų steigimą ir reorganizavimą, teikia pasiūlymus steigėjams dėl nevalstybinių profesinio mokymo įstaigų likvidavimo, jeigu jų veikla prieštarauja įstatymams;
- 3) išduoda profesinio mokymo licencijas Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 4) nustato kultūros dalykų mastą mokymo programose;
- 5) nustato profesinio mokymo įstaigų pedagogų bendruosius kvalifikacinius reikalavimus ir organizuoja atestavimą;
- 6) organizuoja pavaldžių profesinio mokymo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimą ir perkvalifikavimą;
- 7) nustato profesinio mokymo įstaigų bendrųjų nuostatų reikalavimus;
- 8) organizuoja mokymo programų ir priemonių rengimą bei leidybą;
- 9) tvarko Studijų ir mokymo programų registrą;
- 10) užtikrina profesinį konsultavimą bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose;
- 11) kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nustato profesinio mokymo įstaigų priežiūros tvarką.

9 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija profesinio mokymo srityje

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

- 1) steigia, reorganizuoja ir likviduoja pavaldžias valstybines profesinio mokymo įstaigas Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 2) derina nepavaldžių valstybinių ir nevalstybinių profesinio mokymo įstaigų steigimą ir reorganizavimą darbo rinkos profesinio mokymo srityje;
- 3) atlieka ekspertizę ir teikia išvadas dėl licencijų išdavimo darbo rinkos profesiniam mokymui;
- 4) prižiūri licencijuotų darbo rinkos profesinio mokymo įstaigų veiklą;
- 5) nustato darbo rinkos profesinio mokymo tvarką;
- 6) organizuoja darbo rinkos ir jaunimo užmokyklinį profesinį konsultavimą;
- 7) atlieka ekspertizę ir teikia išvadas Švietimo ir mokslo ministerijai dėl darbo rinkos profesinio mokymo programų įtraukimo į Studijų ir mokymo programų registrą;
- 8) nustato darbo rinkos profesinio mokymo pedagogams papildomus kvalifikacinius reikalavimus;
- 9) organizuoja pavaldžių profesinio mokymo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimą ir perkvalifikavimą.

10 straipsnis. Kitų ministerijų, departamentų, apskričių viršininkų ir savivaldybių kompetencija profesinio mokymo srityje

1. Kitos ministerijos, departamentai, apskričių viršininkai ir savivaldybės:

1) gali steigti, reorganizuoti ir likviduoti pavaldžias profesinio mokymo įstaigas Vyriausybės nustatyta tvarka;

2) organizuoja mokymo programų ir priemonių rengimą bei leidybą pavaldžioms profesinio mokymo įstaigoms;

3) organizuoja pavaldžių profesinio mokymo įstaigų pedagogų kvalifikacijos tobulinimą ir perkvalifikavimą;

4) atlieka ekspertizę ir teikia išvadas dėl licencijų išdavimo jų veiklos sričių profesiniam mokymui pagal Švietimo ir mokslo ar Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų paraiškas;

5) teikia siūlymus Švietimo ir mokslo bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoms dėl Studijų ir mokymo programų registro.

2. Apskritis viršininko administracija:

1) atlieka valstybinę profesinio mokymo įstaigų ir įmonių priežiūrą Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka;

2) teikia siūlymus steigėjams dėl profesinio mokymo mastų apskrities valstybinėse mokymo įstaigose ir įmonėse.

11 straipsnis. Socialinių partnerių kompetencija profesinio mokymo srityje

1. Darbdavių interesams atstovaujantys Prekybos, pramonės ir amatų bei Žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai), Lietuvos pramonininkų konfederacija ir Lietuvos verslininkų asociacija:

1) teikia siūlymus Tarybai nustatant profesinio mokymo programų (modulių) bei kvalifikacijos egzaminų reikalavimus;

2) dalyvauja organizuojant kvalifikacijos egzaminus.

2. Rūmai:

1) registruoja profesinio mokymo įstaigos, įmonės ir mokinio praktinio mokymo sutartis;

2) atlieka praktinio profesinio mokymo sutarčių sudarymo ir vykdymo bendrąją priežiūrą.

3. Darbuotojų interesams atstovaujančios profesinės sąjungos:

1) teikia siūlymus Tarybai nustatant profesinio mokymo programų (modulių) bei kvalifikacijos egzaminų reikalavimus;

2) dalyvauja organizuojant kvalifikacijos egzaminus.

III DALIS

PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGŲ STEIGIMAS, REORGANIZAVIMAS, LIKVIDAVIMAS IR LEIDIMAI PROFESINIAM MOKYMOUI

12 straipsnis. Profesinio mokymo įstaigos reikalavimai

Profesinio mokymo įstaiga turi atitikti mokymo turiniui, personalo kvalifikacijai ir mokymo bazei keliamus reikalavimus. Juos, suderinusi su kompetentinga įstaiga, nustato:

1) pagrindiniam profesiniam mokymui – Švietimo ir mokslo ministerija;

2) darbo rinkos profesiniam mokymui – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

13 straipsnis. Profesinio mokymo įstaigų steigimas, reorganizavimas ir likvidavimas

1. Valstybines profesinio mokymo įstaigas steigia, reorganizuoja ir likviduoja Švietimo ir mokslo ministerija.

2. Valstybines profesinio mokymo įstaigas, aptarus apskrities taryboje ir gavus Švietimo ir mokslo ministerijos raštišką sutikimą, gali steigti, reorganizuoti ir likviduoti kitos ministerijos ar Vyriausybės įstaigos bei apskričių viršininkai.

3. Savivaldybių profesinio mokymo įstaigas gali steigti, reorganizuoti ir likviduoti savivaldybės, gavusios Švietimo ir mokslo ministerijos bei apskrities viršininko raštiškus sutikimus.

Gali būti steigiamos bendros ministerijų, Vyriausybės įstaigų ir savivaldybių profesinio mokymo įstaigos.

4. Nevalstybines profesinio mokymo įstaigas Vyriausybės nustatyta tvarka steigia, reorganizuoja ir likviduoja Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių juridiniai bei fiziniai asmenys.

5. Profesinio mokymo įstaigų steigimo, reorganizavimo ir likvidavimo tvarką, apsvarstyta Taryboje, nustato Vyriausybė.

6. Jeigu profesinio mokymo įstaigos veikla pažeidžia Lietuvos Respublikos įstatymus ar profesinio mokymo įstaigų reikalavimus, jos veikla gali būti sustabdyta Švietimo įstatymo nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Profesinio mokymo licencija

1. Profesinio mokymo įstaigos ir įmonės, taip pat kitos švietimo įstaigos ir įmonės, įgyvendinančios pagrindinį profesinį ar darbo rinkos profesinį mokymą, privalo turėti Švietimo ir mokslo ministerijos išduotą profesinio mokymo licenciją.

2. Tarybos apsvarstyta licencijų išdavimo tvarką Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu nustato Vyriausybė.

3. Profesinio mokymo licencijas registruoja Švietimo ir mokslo ministerija.

15 straipsnis. Profesinio mokymo įstaigų registravimas

Profesinio mokymo įstaigas, taip pat kitas švietimo įstaigas, atliekančias profesinį mokymą, registruoja Švietimo ir mokslo ministerija Švietimo įstaigų bei mokslo ir studijų institucijų valstybiniame registre Vyriausybės nustatyta tvarka. Išrašas apie į šį registrą įtrauktas profesinį mokymą atliekančias įstaigas pateikiamas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Registro duomenys naudojami Vyriausybės nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Leidimas praktiniam mokymui

Įmonės, atliekančios tik profesinio mokymo įstaigų mokinių praktinį mokymą, privalo turėti leidimą praktiniam mokymui, išduotą Rūmų ar kitos kompetentingos įstaigos.

IV DALIS PROFESINIO MOKYMO ORGANIZAVIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS PROFESINIO MOKYMO ORGANIZAVIMO NUOSTATOS

17 straipsnis. Profesinio mokymo įstaigų, atliekančių teorinį ir praktinį mokymą, teisės ir pareigos

1. Profesinio mokymo įstaiga turi teisę:

1) atlikti šio įstatymo nustatyta tvarka ir pagrindinį, ir darbo rinkos profesinį mokymą;
2) suderinusi su steigėju, Švietimo ir mokslo bei (arba) Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis, keisti mokymo programas ar kurti naujų profesijų programas bei siūlyti įtraukti jas į Studijų ir mokymo programų registrą;

3) gauti įstatymų nustatyta finansavimą.

2. Profesinio mokymo įstaigos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka verstis komercinė-ūkiine veikla. Pajamos, gautos iš šios veiklos, naudojamos mokymo reikalams.

3. Profesinio mokymo įstaiga privalo:

- 1) užtikrinti gerą profesinį mokymą;
- 2) vykdyti mokymo sutarties sąlygas;
- 3) sudaryti saugias darbo sąlygas mokymo procese.

18 straipsnis. Įmonių, atliekančių tik praktinį mokymą, teisės ir pareigos

1. Įmonė, atliekanti tik praktinį mokymą, turi teisę:
 - 1) gauti šio ir kitų įstatymų nustatytą finansavimą bei lengvatas;
 - 2) gauti reikiamą informaciją iš profesinio mokymo įstaigos, įmonės.
2. Įmonė, atliekanti tik praktinį mokymą, privalo:
 - 1) sudaryti praktinio mokymo sutartį su profesinio mokymo įstaiga, įmone ir mokiniu;
 - 2) apmokėti už mokinio darbą pagal sutartyje numatytas sąlygas;
 - 3) užtikrinti saugias darbo sąlygas;
 - 4) skirti mokiniui laiką mokymo plane numatytam teoriniam mokymuisi ir bendrajam lavinimuisi.

19 straipsnis. Mokymo sutartis

1. Profesinio mokymo įstaigos, įmonės ir mokinio teorinio ir praktinio mokymo sutartys yra sudaromos visam mokymo laikui. Šiose sutartyse nustatomos mokymo, darbo ir apmokėjimo už jį sąlygos. Sutartys sudaromos iki profesinio mokymo pradžios.
2. Šių sutarčių turinį, formą ir registravimo tvarką nustato:
 - 1) pagrindiniam profesiniam mokymui – Švietimo ir mokslo ministerija;
 - 2) darbo rinkos profesiniam mokymui – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
3. Mokymo sutartys su nepilnamečiais mokiniais sudaromos ir nutraukiamos tėvų, tėvių arba rūpintojų sutikimu Civilinio kodekso nustatyta tvarka.
4. Jeigu sudaroma sutartis su nevalstybine profesinio mokymo įstaiga arba įmone, nurodomas mokesčio už mokymą dydis, kuris gali būti keičiamas tik šalių sutarimu.
5. Sutartyje numatomos sąlygos, kada kompensuojami nuostoliai, patirti vienai iš šalių nutraukus sutartį.

20 straipsnis. Mokymo turinys

1. Profesinį rengimą sudaro teorinis ir praktinis mokymas.
2. Mokymo turinys turi atitikti į Studijų ir mokymo programų registrą įtrauktų profesinio mokymo programų reikalavimus.
3. Profesinio mokymo turinys formuojamas mokymo planuose ir dalykų programose (moduliuose), kuriuos, suderinęs su Švietimo ir mokslo ministerija pagrindiniam profesiniam mokymui ir su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – darbo rinkos profesiniam mokymui, tvirtina steigėjas.

21 straipsnis. Kvalifikacijos egzaminų bendrosios nuostatos

1. Kvalifikacijos egzaminų organizavimo tvarką ir priežiūrą nustato kompetentinga įstaiga, suderinusi su Taryba.
2. Valstybės pripažintoms kvalifikacijoms įgyti laikomi šių tipų egzaminai:
 - 1) kvalifikacijos egzaminai;
 - 2) kvalifikuoto darbuotojo egzaminai.
3. Egzaminą sudaro teorinis ir praktinis egzaminai.
4. Egzaminus organizuoja nustatyta tvarka sudarytos egzaminų komisijos.

22 straipsnis. Egzaminų komisijos

1. Teoriniam ir praktiniam egzaminui sudaroma viena kvalifikacijos egzaminų komisija. Ši komisija pateikia egzaminuojamiesiems užduotis ir įvertina jų atlikimą.
2. Komisijoje lygiomis dalimis atstovaujama darbdaviams, profesinėms sąjungoms ir profesijos mokytojams.

23 straipsnis. Pažymėjimai

1. Valstybės pripažinti kvalifikacijos pažymėjimai yra: kvalifikacijos pažymėjimas ir kvalifikuoto darbuotojo diplomai.
2. Pažymėjimų turinį, formą ir išdavimo tvarką, atsižvelgdamos į Tarybos siūlymus, nustato:
 - 1) pagrindiniam profesiniam mokymui – Švietimo ir mokslo ministerija;
 - 2) darbo rinkos profesiniam mokymui – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
3. Pažymėjimai registruojami Švietimo ir mokslo ministerijoje.

II SKYRIUS PAGRINDINIS PROFESINIS MOKYMAS

24 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo tikslas ir uždaviniai

1. Pagrindinio profesinio mokymo tikslas – parengti kvalifikuotą darbuotoją.
2. Svarbiausi uždaviniai:
 - 1) suteikti teorines žinias, praktinius įgūdžius ir bendrąjį išsilavinimą, reikalingus kvalifikuoto darbuotojo profesinei veiklai;
 - 2) sudaryti sąlygas tęsti profesinį ir bendrąjį lavinimą;
 - 3) skatinti mokinius siekti aukštesnio išsilavinimo.

25 straipsnis. Priėmimas į pagrindinio profesinio mokymo įstaigas

1. Į pagrindinio profesinio mokymo įstaigas priimami ne jaunesni kaip 14 metų asmenys:
 - 1) neturintys profesijos;
 - 2) norintys įgyti kitą kvalifikuoto darbuotojo profesiją.
2. Mokinių priėmimo sąlygas ir tvarką nustato steigėjas.

26 straipsnis. Mokinių teisės ir pareigos pagrindinio profesinio mokymo įstaigose

1. Mokinys turi teisę:
 - 1) pereiti iš vienos profesinio rengimo pakopos į kitą, jeigu jo bendrasis išsilavinimas ir profesinis pasirengimas atitinka nustatytus reikalavimus;
 - 2) gauti atlyginimą už darbą įmonėje praktinio mokymo metu;
 - 3) pirmą kartą įgydamas profesiją, nustatyta tvarka gauti stipendiją;
 - 4) per mokslo metus gauti ne mažiau kaip 8 savaites atostogų;
 - 5) nustatyta tvarka nutraukti mokymo sutartį.
2. Mokinys privalo:
 - 1) laikytis mokymo įstaigos, įmonės vidaus darbo tvarkos taisyklių;
 - 2) laikytis mokymo sutarties reikalavimų.
3. Mokinių kitos teisės ir pareigos yra nustatytos Švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

27 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo turinys

Pagrindinis profesinis mokymas apima:

- 1) teorinį profesijos mokymą;
- 2) praktinį profesijos mokymą, įgyvendinamą mokymo įstaigoje ir (arba) įmonėje;
- 3) bendrąjį lavinimą.

28 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo pakopos

1. Pagrindinio profesinio mokymo sistemoje yra šios pakopos:
 - 1) I pakopa – profesinei kvalifikacijai įgyti. Priimami tik asmenys, neturintys pagrindinio išsilavinimo. Atskira programa sudaroma mokiniams, norintiems įgyti pagrindinį išsilavinimą;
 - 2) II pakopa – kvalifikuoto darbuotojo profesijai įgyti užtikrinant galimybę tęsti studijas atitinkamose aukštesniosiose mokyklose. Priimami asmenys su pagrindiniu išsilavinimu;

3) III pakopa – kvalifikuoto darbuotojo profesijai ir bendrajam viduriniam išsilavinimui įgyti. Priimami asmenys su pagrindiniu išsilavinimu;

4) IV pakopa – kvalifikuoto darbuotojo profesijai įgyti. Priimami asmenys, turintys bendrąjį vidurinį išsilavinimą.

2. Mokymosi procese laiduojamas profesinio mokymo ir bendrojo lavinimo perimamumas tarp I, II ir III pakopų.

3. Bet kurios mokymo pakopos programų bendra trukmė negali būti mažesnė kaip vieneri mokslo metai.

29 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo įstaigų profesijos mokytojų kvalifikacija

Kvalifikacinius reikalavimus pagrindinio profesinio mokymo įstaigų profesijos mokytojams nustato Švietimo ir mokslo ministerija.

30 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo tarpiniai egzaminai

Pagrindinio profesinio mokymo įstaigose laikomi tarpiniai egzaminai, numatyti mokymo planuose. Mokiniai, išlaikę visus tarpinius egzaminus, įgyja teisę laikyti kvalifikacijos egzaminus.

31 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo kvalifikacijos egzaminai

Pagrindinio profesinio mokymo sistemoje laikomi:

- 1) kvalifikacijos egzaminai;
- 2) kvalifikuoto darbuotojo egzaminai.

32 straipsnis. Pagrindinio profesinio mokymo kvalifikacijos pažymėjimai ir kvalifikuoto darbuotojo diplomas

1. Mokiniam, baigusiam mokslą pagal pagrindinio profesinio mokymo I pakopos programą, išduodamas kvalifikacijos pažymėjimas.

2. Mokiniam, baigusiam mokslą pagal II, III ir IV pakopų programas, išduodamas kvalifikuoto darbuotojo diplomas.

III SKYRIUS

DARBO RINKOS PROFESINIS MOKYMAS

33 straipsnis. Darbo rinkos profesinio mokymo tikslas ir uždaviniai

1. Darbo rinkos profesinis mokymas turi garantuoti darbo rinkos paklausos ir darbo jėgos pasiūlos kvalifikacijų atitikimą.

2. Darbo rinkos profesinis mokymas yra skirtas valstybės pripažintoms kvalifikacijoms įgyti arba parengti asmenį darbo ar pareiginėms funkcijoms atlikti.

3. Darbo rinkos profesinio mokymo uždaviniai – tobulinti profesinius įgūdžius ir mokėjimus, leidžiančius darbuotojams, kuriems gresia nedarbas, ir nedirbantiems asmenims:

- 1) tobulinti kvalifikaciją;
 - 2) įgyti kvalifikaciją.
4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija organizuoja darbo rinkos profesinį mokymą.

34 straipsnis. Priėmimas į darbo rinkos profesinio mokymo įstaigas

1. Į darbo rinkos profesinio mokymo įstaigas priimami asmenys:

- 1) dirbantys įmonėse, kuriems, gresiant nedarbui:
 - a) reikia tobulinti kvalifikaciją;
 - b) reikia keisti arba įgyti naują profesiją;
- 2) bedarbiai ar ieškantys darbo asmenys, kuriems:
 - a) reikia tobulinti kvalifikaciją;

- b) reikia keisti ar įgyti naują profesiją;
 - 3) pradedantys savo verslą.
2. Darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose mokosi asmenys nuo 18 metų, o jaunesni – tik turintys pagrindinį profesinį pasirengimą. Išimtys daromos Švietimo ir mokslo bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Mokinių teisės ir pareigos darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose

Darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose besimokančiųjų teisės ir pareigos nustatomos mokinio ir profesinio mokymo įstaigos mokymo sutartyje.

36 straipsnis. Darbo rinkos profesinio mokymo turinys

1. Darbo rinkos profesinis mokymas atliekamas pagal mokymo programas, kurias sudaro vienas ar daugiau savarankiškų modulių. Mokymo programos (moduliai) kuriamos atsižvelgiant į mokinio bendrąjį ir profesinį išsilavinimą, turimą darbo patirtį bei atitinkamos profesinės veiklos reikalavimus.

- 2. Mokymo trukmė negali viršyti vienerių metų.
- 3. Mokymo programos tikslinamos ne rečiau kaip kas 5 metai.

37 straipsnis. Profesijos mokytojų, dirbančių darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose, kvalifikacija

- 1. Bendruosius kvalifikacinius reikalavimus profesijos mokytojams nustato Švietimo ir mokslo ministerija.
- 2. Papildomus kvalifikacinius reikalavimus profesijos mokytojams, dirbantiems darbo rinkos profesinio mokymo įstaigose, nustato Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

38 straipsnis. Darbo rinkos profesinio mokymo kvalifikacijos egzaminai

Baigus mokslą pagal programą, įtrauktą į Studijų ir mokymo programų registrą, laikomi kvalifikacijos egzaminai.

39 straipsnis. Leidimas atlikti tam tikrą darbą ar tam tikrą funkciją ir kvalifikacijos pažymėjimas

Baigus mokslą pagal programą, įtrauktą į Studijų ir mokymo programų registro darbo rinkos profesinio mokymo skyrių, išduodamas:

- 1) pažymėjimas, liudijantis apie pasirengimą atlikti įgytą profesinį išsilavinimą atitinkantį darbą ar pareigas;
- 2) kvalifikacijos pažymėjimas.

V DALIS FINANSAVIMAS

40 straipsnis. Finansavimo šaltiniai

- 1. Pagrindinis profesinis mokymas finansuojamas iš:
 - 1) valstybės biudžeto;
 - 2) savivaldybių biudžetų;
 - 3) Profesinio mokymo fondo;
 - 4) kitų šaltinių.
- 2. Darbo rinkos profesinis mokymas finansuojamas iš:
 - 1) Užimtumo fondo;
 - 2) Profesinio mokymo fondo;
 - 3) kitų šaltinių.

3. Pagrindinis profesinis mokymas ir darbo rinkos profesinis mokymas finansuojami Vyriausybės nustatyta tvarka pagal patvirtintas pajamų ir išlaidų sąmatas.

41 straipsnis. Profesinio mokymo fondas

1. Profesinio mokymo fondas yra tarpžinybinė profesinio mokymo finansavimo institucija, kurios lėšos naudojamos praktiniam profesiniam mokymui, darbuotojų kvalifikacijai tobulinti bei profesinio mokymo plėtotės programoms finansuoti.

2. Šis fondas veikia pagal Vyriausybės patvirtintus nuostatus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS